

Landskap: Skåne Upptecknat av: P. L. Lignus Forsberg
Härad: Diverse (angivna inom) Adress: Skåne
Socken: " i samlingen Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1932 Född år _____ i _____

Uppteckningen rör se register å nästa sida!

Fästa sjukdomar vid stenar.	18-20.
Utslag, - bot.	20-22.
Liktarvar.	23.
Rusningar.	23-24.
Den sjukes dragas genom träd.	25.
Bot för utslag förorsakat av hyllr.	26-27.
"Hyllerskäll" (sjukdom.)	27-28.
Offra i "gravkörkan" i Dalby vid sjukdomar.	34.
Offra till Värby "gilla" midsommarafton.	35.
Frästa sten vid "trumaskäl."	36.
Begravningsplats för "gjälspillingar."	36-37.
Gnåra nu levande om under stall- dörrens tröskel.	38.

ACC. N:R. 4344

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne Upptecknat av: Fru Lignus Forsberg
Härad: Diverse (angivna inom i Adress: Skarp
Socken: Diverse (Sjörödingen) Berättat av: _____
Uppteckningsår: _____ Född år _____ i _____

*1862
St. Olofs
C.*

Uppteckningen rör "Goa - vätta."

Sid.
1-3

Öl till hyllbushen på julaf-
ton. 3.

I. t. Olofs offeryrka, källa ö. yta, 4-5, 29-34.
tj slå ut varmt vatten -
skälla 'goa - vätta', - hävar. 7-8.

tj slå ut varmt vatten när
in "kringa får en glytt." 8.
"blom." 9.

Lytter, - uppkonst ö. bot. 9-10.
Lätta bort tandvärk i träd. 11-12

Fästa utslag d. bälder på
slånträd. 15.

Skriv endast på denna sida!

forts.

Kien Haga, Skrifv. d. 20/32.
 11.

LUNDS UNIVERSITETS
 FOLKMINNESARKIV

Stånska Fältet minnes föres
 Lunt.

Härmed har jag utän
 beper ånå en 40 fält upptäck-
 ningar bepröva oss. Offser med
 guldron, Hylstia - Chavannes - Hif-
 fersens frägnifist I.

En del av uppt. yje-
 des redan för en 30-fält anställe-
 baka och de flesta av lundens lag-
 men oss redan om det höj åssen,
 luktat lögant stönjer på min
 uppgift om yungfru fivens
 följtes.

Högaktungsfulla
 Liges försök.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Skane

4344

II

1857.

Offor mot sjukdom.

Hygien - Cavallier - Stiftelsen
förelista II

från
L. Torner, B. B. och F. och hvar sin

upptecknade av

Ligue Torner.

Skarp

Sedan bandamen
väl förtrogen med den äldre gene-
rationens seder och bruk kan jag
ännu höra, med vissens övertygelse
de gamla brukarna, som verkligen
kunna skilja sig fram vid husets
"gaa-väta" som hade sin rätta
plats "Stug-galet". Ochliga gäst-
var kan ofta förtäro mig de på
den tiden 80-90 åringar, som
dess små barn för vätaerna
dansade i ring på Stug-galet,
ja t.o.m. "Luf" "Bras-Flas" som
hade sin varit syrliga. Hur

2.

den lilla vatten - Kringan varit
i "kammars" och hvar hon an-
vände denna (Pazamfämnens) kam-
som på morgonen återfunderas
högare under Sängens vatten
offr belätna.

Dessa berättelser vor
icke försägar, utan de gamla
den djärva konst i gamla Rof
med ständiga, men icke alla
hade förstågan för de som.
Därför var för icke underligt
att de äro obelade uppå den
denna och tillfoga de små
berättelserna mycket fört, utan vor
mycket med att för sinna barn
upprätta fästan av att el. Hå

3.

ut till naturen videra hade till
färd, att någon liten lilla
stund blivas skänkt. Men
för glömda att på julaftonen
på vägen till på kyrkans antika-
gen under bordet efter i stugan
och hon, för att videra om
på smaka julöl.

90-åriga "mormor", som
känner den gamla byn, talade
om, att hon aldrig under julen
på julaftonen på ut med till
den gamla kyrkans kyrkan, för
att även "kyrkan" skänkt bliva
delaktig på julöl, och många
många andra saker hade skett
det.

4.

Uti de unga öfversta-
den hade man varit färdiga ^{och informera} ~~här~~
la bänk och "Härför var det
och en, som det var" Tjane, de
jungle, som gick ut till
huru försöker som förakt-
as de den yngre generationen.

På 1880-90-talet kunde
de man även från hela den "i: t
Olas" för att Ulina heller inte
grosse skriftning av hjälpslutar
pilver ut i st. Olaf ^{offer} kyrka
Många färdig lura under stina
bör en prestyrer i Kallan Rönne
lastaffar för åter vinnas bänkar
och Hon ju den helande kraften

5
LUND UNIVERSITY
BOKHANDLINGSBOK

4344

5

5. Lästarens var olyckan. Den,
som med ena ögon seer och
kanit med den andra majiska
handlingar som betyga hvar
fratidens förhållande ända in
i slutet av förra århundradet.

Sjätte var jag efter
kyrko tagning i Bröckers kyr-
ka enligt gammal god sed
medslagt lefva tackoffer i fä-
tig storkor Lästare.

De efterföljande
uppteckningarna giva en
antydning om de gamla kyrkor-
na som liksom regnera som
dop förhållande med offer och
vilken ännu följes av den
lärorens yttre åsikt om

6.

och uppteckningen lärer om
de gamla Tala med sig
och om sin mystiska lähe-
komst.

För en av utt

Blå ut hött Watson.

1. "Förut namn Skole en avri blå ut,
fär an Skalla nam "gra-käta".
Här e jo bora gån. ja ont i huset
i nån/bara e upst gån. skalla vi
best'ed. - Skalle kine en kine
gra-käta. juo jo joreu, de va lia-
som en lapp skuf nån vege kine i.
(Dana.)

2. "Förut Watson fike vi avri blå ut
utan i säga: "Avri vi "gra-käta",
Här jo ont skalla vi!"
(Dana)

8. 3. Skattskatt "grannar ei ein hæl fo i
kæbbaren i sto ve clær. (Efter my-
fjörä kung). (Bona)

4. Skallung "Uan oi sto ut hæl
kæbbaren fa oi ætti oi skænn
hækor i sto ve ka ætti bra.

5. Tuunt kænn. "Uan en koinya fæ
en ylyte sto oi ætti ut fæt
hifæ kænn ætti eno ve, oi
trættæ klænn i (ætti ve tom
koin ifæ bænn bænn), ætti
ætti grannar en hæl iige i koin
æt fæ oi sto! æt. De bænn
ætti fo ylyttæ ætti koinstætt.
(Bona)

9 6. Sluten. "Di som bror våra kanner
skole yrans nor fränsamhet i
joren, annars fick vi "slut-bröt".
De va en Raining i Tolanga som
får en liden öst, i så lyse som en
tröte i tråttas lasarna, i den have
begär vi felat i slut us vännen,
du se kom i an. De va ingan
Raining en äppe i se va kani
vi 9 första byggen. Rainingen fick
en som vekt i hela sin kropp, så
hon kom öfver ut.

7. Lyfte uppsat genom att slut us
kann vännen. Min mor als alori
at kanna vännen hon ble skann
i under livet i flytten ble full

10.

an bläsoz uverre. Fi ha bläb sed
uvenare an uän uor, a arois
slä ut uamne uamne. - Uas
uam kagen ägg e de, de uamne
an arois, a slä ut vöde - rü fä
uamne sten - pasjo. Uamne ska
slä fo de uen uas. (Dona)

II.

8.

Uän ja fo pamtöfflegryd an an,
fo ja spä uän förkled, uän ja slä
pamtöfflegryd an an, spä uän
fo a värore a ja fo uän sa, a
uän sa, a pagen ble uroten de
blontsa äpp stora bläsoz. ja fo a
uän uam, a slä fo den uamne spi.
Den a fo pagen 3 yr. arois a 3 yr. län
över uän, a uän ble bra. (Dona)

12. Ma sa de bloas sin sha an sha
 sinuon i eue' edjatra, aan van-
 keus tal oia lufane juor. (Mus)

3. Tandvark. "Ma bla Maaf Hanna hae
 Tamavark; bosa Yujia Per Lanas
 linje. Hui to y pingsapiddja a
 juorja Tamon uet. Ma pinojama
 bosta bloas, for hui ista/te
 eue' edjatra a satte sinuon.
 Di lijälpe ja nom, jais sin
 puijflun uetri pon lajer. Vertj
 i tamon uet. (Mus.)

4. Tandvark. "Da skuel ai preza sinuon
 uen gärofen oia pingsapiddja a
 sa lajer pon blo pa peger a sa

13.

Skole di gā te eū ege. Tū ā skana
kal i befkem ā bofka kal nege i
ege ā tūta ing den spūgan, som
ploes va po. Lijf bant di fast bar-
ken mā kast. Bantem for ān lie-
ge di rone ora'et dā lant ā dā
strives te ā na stant ā limga
mā.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

(Färs.)

5. Färska tūten. "Mā gyltana lānja
ā färska tūten ā ficks ont, skufes di
plugga ing tūten i eū ege tū.
De skufes va ege tūten ad skufes
va eū stot tū som skufes tū, ā
färska va ege tūten skufes. De
skufes va eū ing eū mas rone
tūten hle limga." (Färs.)

14.

6.

Uår och första tansen på
 gick man "Se en seg i borta huf
 på st. Tansen i a kin en dubbe
 uclunför — så länge som fräst
 st. a ente ble äppelbrot så länge
 skene di ente på out i tansen

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

(Tän.)

7.

Tansens bötare genom att preta
 huf på Tansens öfver med en uår.
 Så gick man "Ficner" en uår
 efter Rots uår inga Råg och Tis
 en pilvka' och skag inf uår i
 fräst och vare: "Uf Råner ja
 min Blumvare."

(Bana)

II.

8.

En räng hade så ut i tansen

15.

så han kunde inte bärga sig, så
satt en gammal Rainier till honom:
"Men jag går i samma båt 12, för
blir du inte fri från tamarackens
och det lyser."

(Bana.)

9. Tamvante. "Lån min Register gick i
luga till, fick du om i Folmen. Nu
för en spig, i penga di min i sin för
du arnthe en fjä i de in spiged."

(Bana.)

10. Utslag eller bälde. "En kom till
avslaget mycket i Frästa på i sin
gäcka iif höjt äpp i sin 12 uell
på en trå — Plankta en bra."

(Fär.)

16. 11. Tamovento. "De va en trö, tom hare
 la' out i Tamovento, sa' lon qile
 ps yeller a' skreg! lija i' uares.
 Sa' piete hon de pu gammel koin-
 ya tom ya'ua uadi en lapp.
 Lon la' ps Tamovento i 3 va. ja
 kor mist de va falkatja de fars
 de va kote! Sin yieftosen a'
 borra hal i en trö a' fars ing lapp
 pen a' va: "Un har ja har out
 i minna tenn sa' flange. Un
 kan on ha va." a' sa' sate hon
 katten fars. Sin skole hon
 ajta si, sa' hon acori kome de
 de tröer! un.

(Tome.)

17.

18.

Tandvårds

Man prögar man en
 sträppan alla ping, sin gick i
 te en två som de ofta koka för man
 - de nu de andra krogaste - så gill
 vi en liden hall i/lo ing raffen
 alla pingar i hante bursken te
 i fryska, så som ble klav.

(Barna)

Ligdom är vieta fäster
vis Steenar

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1. Ligdom. "När vi hade ligdomma skole
 afi ta en plöskasvår/å fila ligto
 men när å sin lätta svårer/ouge
 en sten här som fället på jorden
 alla ouge sin järe på en ställe
 där. vi hade kom mer. När trå-
 ken ble. äfver öven alla och ble
 äfver. å ligger alla på de
 sin gräsa liggru menad bokr."
 (Fär.)

II.

2. "De ha en man, som hade en rati"

19.

ligt som som sat på den ene badden
 (smelte! hansen på tages tunne). Så han
 kom knæppe arbejde i han to en
 plastratus i la den sin i jær
 han udsættelse i den gilde for.
 (Fær.)

3.

Præcto. "De va en pæg som have brag i
 så va have en blig som gilde i hening som
 ha han skole hjælpe i de." Gå Fæbete
 jær udsættelse 2 forbered i la åps en
 store udsættelse jær i ta udsættelse i hening
 så kan hæng løjga skolen i udsættelse
 yær hæng pæg. Gæde sin cete
 en hæng fæge i fæng ing bræger
 mæng en i udsættelse hæng fæng udsættelse
 ing, så ska hæng løjga skolen

26.

po bräget ä' skarr sken och ligga så
långt för päcken orsakar de strömmar
helt och ofta! Sin sken pliggen be-
håller kom i vaggan i gäggan. Ta
och sin färd till ä' långt och färd
i jämt.

(Färd.)

4. Utlag kunde betas genom på-
hållning med grovstensvatten
och effertfärd. uppe. visar, att
allt uttänkt och hjärta och
och alla frönsat och anslut.

" När ja va 24 år fäst
ja visade pliggen för honom, och va
hän fäst och se, så se så ut som
ja hade blod skubbet. De va ja så

21.

Räddad från ja ha i mitt hant i ra
tiann. ja tätt i mi i Kallavore
i Hjordstena men ja uti ante
kaptet fri for'et. — De va lyse
färn när luren hade gån i 24 veckor.
Så gick hon te omme må algea
laga när hon laga a de kom hon
a tätt ja so sin ast hon ante skum
jort. Men kom i lin de a la
ja skum yv te lögren i stätt,
sen solen ha lögren a la vana
i en Kroka med stömmen. Men
gick ing a algea si a kom ut
te lin a st a tätt i mi ma
vannet. Sin om vannen, Als vi
ut vanned ma stömmen. Om vi
fälsk vana var te joren, kom'et.

22.

22. iin, men ja alle humma stont vi
thare! Sten Goyrarning ette hime".
(Bura.)

5 Utslag. Harf Utes Ruma Tala om vor
 kon Fjäntar i Utslagens yttre Fasa
 men de skulle nu vara en jätta
 begrund i kon Utslag. Har skulle
 säga: A nu skulle i hjälps mi i
 tyförelse ifrån mi.

6. let's say. "Am eu cea blănă pe carea
tine pe traseu la cea viitoare mișc
a să ur'ez pe o șel-jăne".

7. Se pisea la vrea un ringhera beam
(Fais)

23.

8. Lito Fouca betares genom "i stjela en
fläskasvinn i ländiga po sigtoshen i
sin ländiga" i öfver en stän, som vi
där i kör te verk.

(Kv.)

9. Perseus. "Ja hade som farled stors
ringarna som gick var po hela
högen. När ja "neka" i "oro i kaban"
alla stärfte undf som sa vi allti:
"de e Amos kina färre den e blor
Ja sa mor te vi en tunda när
de hade bejnat av ja 'skole
vi te fjörsejvise ja fänta po
ringarna. Ja gick över
en plätt i elgen län en i
större yamle flado ykav länna
omafte fjörsejvise. Di hade

24

kyla kummen i kumet a i alla om
 fts kum. Sa stog ja kum kum
 3 yungu po sluppa a ka: "Här har
 ligger en so olegertän a här
 ligger ja kum kum om a." De
 ligger sa stum ja kum en
 kum. Här stog ja kum yungu
 kum tunkle ja a so kum kum
 8 va's kum kum a kum en
 kum en kum. - Här har ja
 här kum kum, sa ja kum kum
 kum kum.

(Toma.)

25

Den sjuka oragesgenom träd.

1. "Tillia fläckta nä" bruga
 dia ova gylta i jinnom. Yafente
 halis stigtvise. Sate vi kila i
 a jore dänne. Viare. De skale
 vga oge de va lättnas a stö-
 va. Pa' de hal i näst veila vi
 afn alid de gyltan kome ya
 i jinnom. (Rus)

Sjukvårns afters Trio
hyll en.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1. "Sjuka liksom ossa si vi en hyll-
 en, för så ble vi blanda. Vi fick ut-
 stått liksom när yltan ha mårts lina.
 De ha ena för en helk kropp, och
 po en värd, den ena ena. De
 hade vi hemmaloo för. En som
 ha för en som ena för en
 skole la som ena ena ena
 po, och som ena ena."

(För)

27.

2.

"Di Tava ente seda ve eu
lyuekustke jõe vä alle vi bleetu

UNIVERSITETS (arv.)
FOLKMINNESARKIV

3.

Hyveskari. "Yi kare eu ko kumegun
kõrgu lüngan ä eu kare vä ja kare
kare'ya da fimgaun' kare stiva
pä vä ja kom sig kare ja kare
kare kare. d'fimgun. Di sa uvo,
"eu kare kare ve kyleu" Si kare
ja kare ja kare kare ä kare ve
kare lüngan ä kare se se kyle buseu
ä sa: Olyue kyle bloufua
ja kare väkare vä ä vä
kom on kare kare vä ä kare!

(Bare.)

28.

4. Hyllskan. "Lade man si bage
en flyskenare fick man hyll-
skan. De var blann liksom en
brant si de var i blidde. Ja
varia en mynstrat mott
en ringar man i de de
de hyll. - Ja har actio
vad prant far flyde. " [Vad?]

Offer - Rallor

1.

S:t Olof var en plats, till
vilken stora människor kom
härifrån och för att på S:t Olofs
dagen d. 29 juli genom offer fö-
ra bort för sjukdoms framför
alla obotliga sjukdomar, och man
gick ut, som för uppteckningen
publiserat, att de fått hjälp genom
att stryka sig med S:t Olofs gån
och blivit bättre genom att dricka
av S:t Olofs bäcken och drog från
bäcken.

Då offerdagen var över,
utlände sjuklingar bort från

30. Vär tillämpande viter och från lämp
 belägg ~~och~~ belägna platser. En
 del antogs redan till viter och
 ställe kvällen förr och vits
 försedd med innehållsrika mat-
 nyttor såväl för resan som för
 uppehållet på platsen.

Resan i dagryningen
 hade mycket färd genom tre-
 städer. Man offerade både i offer-
 ristad i kyrkan och ströken såväl
 i den en flycke ännu från belägna
 källan. Gulligen var och slou-
 pengar 3 om g. st. och man hade
 just ännu men "även" en stilige
 bit och några annan mat-
 bit och nytt för kastades i källan.

31.

Sedan man strukit sig ned
 f. d. bnf bit ännu silven yka på den
 tjuka stället, uppkänns en tyg-
 fukt, som berörs "dödlighet" på likgri-
 bilken och det var ej tvungit, att
 "hockänne" Raul Amaras hos
 S. I. Orf. Framför bit den bar en
 bön om ljus eller och gick man
 in i stufvans och för att vara bön.
 Tar det frågan om "dödlighet", en
 känds Råförmånen till påstått.
 Ung och det var även brukt att
 på Tomflastor mesform vässer
 med sig hem.

Upprättad av minnes
 från sin kam som en i orten

32.

gänsen sägen om en blint små-
fåfång, som där är så skumm
fåfång. Den är blif för att vara
gång affra en par stundar. Den
gänsen hade sedan förtäring den
flunga tiden och då lifan för
tröje och sista gängen leackare.
Riffran, skedd och varit vörig
under, att lufa upp skummen
på "lycklinga" backa fick sin
syn åter och pekade med sko-
gen utbrast utmanen till sin bes-
tän somme sittande Rinner.
"Det är väl för en teyter, som lyg
där borta." Sedan han höll på att
förtora påfångingen i förtackelse
för, att utmanen så plögligt kom.

33.

De ar samare: "Hilse jo V.E. Olof
Torgstom, du ser ju!"

Glänsen var en stor ja
den stor den mannen ansåg det o-
vidrigt! Kom fram med skarna
och foto Kungens protester ut
tunga, som han lodas, affra oliv
kapare: "Här jag ser, han jag
jag behåller denna stutan" och
för vänta han om igen.

Men nu utgåffare och
andra under. Mannen blev ännu
blint som fört och uppgav
laga jämmer. Han kände
om och foto and vägen fram
med målet V.E. Olof kyrka,
och han nu affrade sitt

34.

Resje. par elar. Seeta have smel-
 lertit en ligan som kunnat ver-
 kan och oöfvervinnat sin hant
 fortfor under hela sin livstid
 en vana att på v. t. blifva sagas
 offer för par elar utan att öfver-
 belina kullen.

(Albo.)

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2.

Dalby. "Yngre-kortan" i Dalby
 ha en bränna, och en offer,
 och de have namn Sjögårdin.
 De ha punga i bränna på
 en par Sjögårdin.

(Toma.)

35

3

Värby.

Te Värby fjällen gick vi a'
 öfver visingsmarken, när
 Solen var hög.

Men när en hemlock
 står en, får vi fästa en tärn
 länk nere i fjällen a' så
 man kan spårona ut
 To allra pengarna.

(Bana.)

36
Kane
Din h
-a- b
-



4344

Mynt. Fin. Signe Tossberg 36

Offert av skennar
och Kvistar.

1. "Vid en 'Remonstrans' be-
läget mellan Barto Louma
och uppräta lockna fanns
för i tiden en stor skenlig
som upptäckte ännu en
"än alla som gick förbi to
en stor frångå på klängde
i den buren."

II.

2. "Käyngen mellan Bru-
gus, uppräta och Skästap"

4344

37.



Rocknar (uppt. har sjöar varit äro-
 egare dästärer) har enl. de ymn-
 ligs berättelser varit begravning-
 plats för sjöarsprinnings och
 dästärer var en hög och stenar
 och ristlar tiefingarnas enedam
 varje förbi passerares icke
 undsläp "än Rasten" och stens
 alla ring" i högen.

III.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

3.

Öften en dylikt hög har
 också funnits på vägen till Ros-
 vägen och sedan Göttinge och
 Gärds längrar.



3/ Du levande om färga-
 des och släppte på en
 "klotkula" denna besvär-
 des i jorden under släkt-
 "döma" - skämmal" (Bom)

Skane
 / Sara

Gyp. Sune Forsberg
 / Skane